

Osebujna profesija: pripovijedanje bajki

Jasna Held, jedina profesionalna pripovjedačica bajki u Hrvatskoj, uvela nas je u svoj maštoviti svijet i ispričala nam kako izgledaju radni dani koji nisu ispunjeni sastancima, radom pred računalom, uredskim poslom, stresnim rokovima ili ljutitim šefovima... Zvuči bajkovito, zar ne?!

Dubrovkinja Jasna Held jedina je profesionalna pripovjedačica bajki u Hrvatskoj. U jednoj smo reportaži o njoj pročitali kako je djeca zovu „teta bajkopričalica“ i to nam se jako svidjelo, pa je eto i nama ostala - teta bajkopričalica. Duge raspletene kose i odjevena u romantične vilinske haljine od samta i baršuna, Jasna Held i sama izgleda kao da je iskoračila iz bajke, sasvim slučajno, samo na kratko kako bi odradila svoje i onda se opet vratila u svijet mašte. Jasna se ovim poslom profesionalno bavi od 1994., ali bajke obožava oduvijek. Svoje je troje djece, kaže, „othranila“ na bajkama, pripovijedajući im svake večeri bajkovite avanture svojih junaka. Od sredine 90-ih nastupa pred mladom i starom publikom, a prije nekoliko godina pokrenula je i obrt za Umjetničko i književno stvaralaštvo i reproduktivno izvođenje „Ptica Modra“.

Kako ljudi reaguju kada im kažete čime se bavite? Ne susrećemo baš svakodnevno pripovjedačice bajki...

Kako kada - ovisi o kome se radi. No, čim kažem „pripovjedačica bajki i priča za djecu i odrasle“, odmah se zainteresiraju. Jednom sam tako zadržavala red neko vrijeme na Njemačkoj granici i kontroli putovnica jer me jedan carinik, čim je čuo moje zanimanje i razlog dolaska u zemlju, ozarena lica zapitkivao o mom zanimanju i pripovijedanju odraslima (a zapravo je, u tom trenu, više izgledao kao mali dječak).

Kako ste uopće došli na ideju da se time počnete profesionalno baviti?

Znate, kad se 'bavite' bajkama shvatite koliko je i sam život bajka. Sve je, zapravo, moguće i treba samo imati dovoljno hrabrosti (ili ludosti) da svoje ideje provedete u djelo. Naravno, ovo zanimanje nije nešto novo na svijetu, postoji već stotinama godina (da ne pretjerujem s tisućama godina...), a danas doživljava pravu renesansu i mnogi moji Europski kolege su profesionalni pripovjedači tako da nisam, zapravo, učinila ništa novo.

Ljepota narodne predaje

Što vas u tom poslu najviše veseli?

Bajke i publika, odnosno slušatelji bajki i priča.

Koja vam je bajka najdraža?

Uvijek ona koju tog trenutka pričam.

Da li i pišete bajke ili ih „samo“ prenosite?

To je jedno od čestih pitanja koje mi postavljaju pisci priča i bajki. Radi se o ovome: pripovijedanje nije „prenošenje“ kako ste u pitanju i spomenuli. Pripovijedanje je kreativno stvaranje bajki i priča svaki puta kada ih pričate. To je itekako poznato sakupljačima i obrađivačima narodne predaje. Vrlo je zahtjevno i toliko umjetnički ispunjava da jednostavno nemam umjetničku potrebu pisati svoje bajke (narodna predaja je toliko slojevita, bogata i prepuna praslika i simbolike da je, bojim se, sve osobno pisano prilično manjkavo u odnosu na tradiciju).

Kako izgleda jedna vaša pripovjedna seansa?

U prilagođenom prostoru (stolice za publiku, osvjetljenje) stojim u određenom kostimu (za haljine za nastup kažem 'kostimi') i pripovijedam. Jednostavno zvuči, zar ne?

Što djecu najviše raduje?

Narodne bajke, naravno.

Može li se u Hrvatskoj živjeti od ovog zanimanja?

To je često pitanje koje mi postavljaju i, zapravo, vrlo čudno zvuči. Na primjer, nitko jednu prodavačicu ili odgajateljicu to nikada ne pita - nekako se podrazumijeva da čim imaš koliko-toliko redovna primanja, od toga živiš, premda su to najčešće male, da ne kažem mizerne plaće. Ja običavam reći ovako: da, od bajki živim, a od novca kojeg pritom zaradim, plaćam svoje troškove.

Kakve knjige inače volite čitati?

Zadnjih godina (osim bajki i priča) - biografske, povijesne, pustolovne.

Omiljeni pisci?

U posljednje vrijeme gotovo isključivo čitam knjige koje su napisale žene, čak i povijesne knjige. I tu postoji priča zašto, naravno. Naime (to valjda dolazi s godinama tj. zrelošću, :), ustanovila sam nešto što prije nisam - jedino žene znaju dobro i pravilno pisati o ženi i njenom unutarnjem svijetu.

Potreba za živom riječi

Putujete li puno? Kako izgleda jedan vaš uobičajeni radni dan?

O, da, pravi sam „putnik namjernik“. Kada putujem na dulje ture onda običavam nekoliko dana ostati na jednom mjestu, a često sve odradim u jedan dan. Recimo - ustajanje u 3 sata, u automobil ulazim u 5 sati i vožnja do odredišta. Mali odmor,

predstava i, ukoliko je to sve za to mjesto - slijedi vožnja natrag. Upravo sam prije tri dana imala vožnju od 584,50 km u jednom pravcu predstavu, spavanje, i ujutro opet 584,50 km natrag do Dubrovnika (iliti „baze“, kako običavam reći).

Kako pripovijedanje bajki kao zanimanje stoji u svijetu? Imate li puno stranih kolega i koga posebno cijenite?

O, da, imam puno kolega i prijatelja pripovjedača širom svijeta. Osobno veoma cijenim Britanskog kolegu Benna Haggarty-a, ali i razne druge.

Pretpostavljam da morate imati i glumački talent...

Pa, to nije naodmet, svakako, no isto tako može biti i smetnja. Pripovijedanje i gluma su dvije različite vrste nastupanja i imaju sličnosti samo „u tragovima“. Premda, kazalište je moja ljubav od ranog djetinjstva, počela sam glumiti u svojoj desetoj godini života u kazalištu „Marina Držića“, a i danas glumim, u slobodno vrijeme, u teatru „Lero“.

Što mislite, kako to da pored Interneta, filmova, stripova i silne tehnologije, bajke još uvijek nisu izašle iz mode?

To je baš zanimljivo, zar ne? Zapravo upravo zahvaljujući Internetu, filmovima i silnoj tehnologiji, pripovijedanje se vratilo na velika vrata. Ljudi, naime, osjećaju toliku potrebu za živom riječi, za živom komunikacijom, za porukama i praslikama koje se u bajkama „kriju“ da nas, pripovjedače, žele i traže.

Koji su vam najnoviji jesenski planovi i projekti?

Planovi su mi obilasci škola, vrtića i malih scena širom Hrvatske, a od novih projekata planiram jednu lutkarsko-igranu bajku kao i pripovijedanje mitologije.